

OCENA Performans

Konec koncev

MOJCA KUMERDEJ

The End

koncept in izvedba Mala Kline

produkcija Bunker

Stara elektrarna, Ljubljana

ponovitev, 14. oktober 2009

» **Z**akon umetniške norosti ... norost, ki v gledališču odpre prostor svobode,« v spremnem besedilu performans *The End* najavi avtorica koncepta in izvajalka Maja Kline, ki je v svojih zadnjih predstavah iz plesa postopno prehajala v interdisciplinarno, tokrat tudi najbolj odprto odrsko formo performansa. Toda kaj je odrska norost, če ta ni natančno artikulirana? Ob dobro uro trajajočem performansu *Male Kline* se že na samem začetku zastavi vprašanje o avtoričini artikulaciji performerske pozicije in o razmerju do številnih vlog, ki jih intenzivno in z veliko hitrostjo prevzema in opušča. Prav nič ne kaže, da bi performerka, ki ji je doslej odlikoval zelo avtorski vsebinski in izvedbeni pristop, v uvodnem delu, v katerem sprva v »vadbenem oblačilu« in nato skozi lil šov voditeljice v »ofucani« srebrni obleki in s prav takšno lasuljo na glavi vzpostavlja – denimo ironično – distanco do ničkolikokrat videnil odrskih naslavljanj na občinstvo, kaj vse da ta od avtorja pričakuje.

Po začetnih navodilih gledalcu, naj se lepo sprosti in kot soustvarjalec dogodka vanj odloži svoj pogled – spremenljivko *x*, se Mala Kline obsesivno zažene v preigravanje obilice situacij in medijev, ki so zaradi različnosti in tudi neizdelane in pogosto ambivalentne pozicije subjekta uprizarjanja težko berljivi. Na koncu prve tretjine prec stranskim »blue screenom« ob holivudski filmski glasbi in ikonografiji skozi predstavo ponavljajočih se hollywoodskih napisov *The End* vzpostavi situacijo kriminalke, pri čemer izvajalka tako morilko kot umorjeno uteleša skozi odlične gibalne in pa manj prepričljive gledališke in pevske sekvence; fiktivni krimič je v nadaljevanju mogoče razumeti tudi kot metaforo razumevanja umetnosti, med drugim skozi utelešanje Beuysovega zajca, ki se »sooča« z izjavami o umetnosti kot utopiji, in kot zoperstavljanje umetnosti nasproti popularni kulturi. Eden ključnih elementov v predstavi so sicer pronicljivi in duhoviti kratki animacijski filmi Izarja Lunačka, ki pa učinkujejo zelo samozadostno, saj je razen občasnih avtoričinih posegov, ko v animacije »vstopa« s svojim imaginarnim in fizičnim telesom, težko najti povezavo z drugimi prvinami preobloženega brikolaža, v katerem se na samem koncu na velikem platnu pojavi celo animacija rumene podmornice Beatlov, medtem ko se avtorica kot plavalica pred ekranom »potaplja« v projekcijo.

Performans *The End* je prenasičen sklop sekvenc z nejasnim vključevanjem najrazličnejših žanrov, kot bi sicer zelo nadarjena avtorica v svojem doslej najdaljšem projektu želela obdelati medij performansa z vseh koncev in plati. Od odrske norosti, ki ni premišljena in izvedbeno artikulirana, pa bolj kot kaj drugega ostaja predvsem kaos.